

Tuumasta toimeen - miten kannustaa nuoria yrittäjiksi?

**Keskustelutilaisuus Lasipalatsin Palmuhuoneessa
tiistaina 5.6.2007**

**KERHOKESKUS
-KOULUTYÖN TUKI**

NUORISOTUTKIMUSVERKOSTO

YKSITYISYRITTÄJÄIN SÄÄTIÖ

Alkaisinko yrittäjäksi?

Tutkimus nuorten yrittäjyyspoliittisista kirjoituksista ja asenteista

*Ajatustenvaihtoa ja näkemyksiä Kari Paakkunaisen tutkimustyön innoittamana
5.6.2007 klo 13 -16*

Ohjelma

Avaus

Tuemmeko nuoria yrittäjyyteen?

Valtiosihteeri Stefan Johansson, opetusministeriö

Yrittäjyys on nuorille myönteinen asia.

Yliopistonlehtori Kari Paakkunainen, Helsingin yliopisto

Nuoret yrittäjyyspolitiikan tekijöiksi. Yksityisyrittäjien Säätiön yrittäjyyspoliittinen kannanotto.

Kauppaneuvos Heikki Timonen

Show Power - Unista totta

Kalle Markoffin Yritys Hyvä –kilpailussa palkittu kirjoitus.

lukiolainen Veera Lehtinen, Kallion lukio

Debatti

OSA I Nuorten yrittäjäasenteet

"Vaikka nuoret innostuvat yrittäjyydestä, he perustavat yrityksiä Suomessa niukasti."

Kolumnisti Kirsi Piha

"Nuoren pienyrittäjän sankaruus on luovuudessa."

Toimitusjohtaja, varusmies Ville Lahtinen:

OSA II Yrittäjyyskasvatus

"Miten rakentaa siltaa koulun ja yrittäjäelämän välille?"

Kauppatiet.yo. Jenni Laakso

"Yrittäjyys on vaikea paikka koululle ja sivistystraditiolle."

Dosentti Terhi-Anna Wilska

OSA III Yrittäjyyspolitiikka ja media

"Yrittäjyyden arki vääristyy mediassa."

Tutkija Kimmo Kevätsalo

"Tuumasta toimeen - miten kannustaa nuoria yrittäjiksi?"

KTM Sari Baldauf

Keskustelua kommentoi kahden hengen raati:

Saku Hautala, Nuori Yrittäjä 2007 Turusta ja

Mirja Sjöblom Nuori Yrittäjä 2004 Simpeleeltä.

Tilaisuuden puheenjohtajana toimii Nuorisotutkimusverkoston tutkimusjohtaja *Tommi Hoikkala.*

Sari Baldauf

KTM, jonka työkokemus on elinkeinoelämän piiristä, eritoten kansainvälisen liiketoiminnan rakentamisesta. Nykyään hän on mukana usean erikokoisen ja eri aloilla toimivan yrityksen hallitustyöskentelyssä (pienestä kulttuuriorganisaatiosta maailmanlaajuisesti toimivaan jättiläiseen); ”Kaikissa näissä on tärkeätä yrittäjähenkisyyden - palon (spirit, passion), riskin- ja vastuunoton - ylläpitäminen ja uusiutumisen kehittäminen. Olen aktiivisesti mukana myös kansainvälisessä nuorten elinolosuhteiden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseen keskittyvässä organisaatiossa (International Youth Foundation). Nuorten yrittäjyys ja työllisyys on aivan keskeisessä asemassa maailman tasapainoisessa kehityksessä, myös taloudellisesta näkökulmasta. sari.baldauf@vivaio.fi

Saku Hautala

Vuoden 2007 Nuori Yrittäjä -palkittu, Datavelhot Oy:n perustaja. saku.hautala@datavelhot.fi

Tommi Hoikkala

tutkimusjohtaja, Nuorisotutkimusverkosto

Tommi Hoikkala (s.1953), Nuorisotutkimusverkoston tutkimusjohtaja, kaksoisdosentti, ei byrokraatti. Monien nuoria koskevien tutkimusaiheiden kautta päätyneet nuorten miesten terveystajun, kansalaistoiminnan ja sukupolvien tutkijaksi. Venyvän nuoruuden asiantuntija. Pitkänmatkan harrastejuoksija. tommi.hoikkala@nuorisotutkimus.fi

Stefan Johansson

valtiotieteen lisensiaatti, kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallinin valtiosihteeri, opetusministeriö Stefan.Johansson@minedu.fi

Kimmo Kevätsalo

tutkija, yrittäjä. Selvittää parhaillaan mistä globalisaatiossa oikein on kysymys.

”Olen kerännyt empiiristä aineistoa parin vuoden ajan Suomesta ja seitsemästä muusta EU-maasta sekä Intiasta ja Etelä-Afrikasta. Tärkeä työkalu on EU-komission rahoituksella luotu Internet-survey www.palkkalaskuri.fi, jonka kansalliset versiot eri puolilla maailmaa ovat keränneet jo lähes 400 000 hengen vastaukset useisiin kymmeneen työelämää koskeviin kysymyksiin”.
kayttotieto@kolumbus.fi

Jenni Laakso

Kolmannen vuosikurssin opiskelija Helsingin kauppakorkeakoulussa, Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan hallituksen puheenjohtaja. ”Sekä ylioppilaskunnassa että opiskelijoiden keskuudessa on esillä yrittäjyys, ja miten sekä ylioppilaskunta että kauppakorkeakoulu voisivat tukea ja kannustaa yrittäjyyteen nykyistä vahvemmin. Erityisesti ylioppilaskunnassa on herätty ajatukseen pienyrittäjyyden tukemisesta ja yrittäjäksi lähtemisen kynnyksen madaltamisesta.” Jenni.Laakso@kyweb.fi

Ville Lahtinen

yksityinen elinkeinonharjoittaja Vihdistä, Outowear & Gearin toimitusjohtaja, tällä hetkellä varusmies. ”Suoritin ylioppilastutkinnon keväällä 2006 ja syksyllä jatkan opiskeluja ammattikorkeakoulussa liiketalouden koulutusalailla. Yrityksessäni ei ole muita työntekijöitä. Hoidan tuotteiden suunnittelemisen, valmistamisen, myymisen, markkinoimisen, yrityksen edustamisen ja toimitukset. Isäni neuvoo minua kirjanpidossa ja äitini auttaa minua tiukimmassa paikoissa tekemällä tuotteita. Vaikka olen tehnyt pipoja jo neljän vuoden ajan, niiden tekeminen ja suunnitteleminen on yhä mielekästä. Nuorena yrittäminen on opettanut uskomattoman paljon ja haluan yhä oppia uutta sekä kannustaa muita nuoria yrittämään.” info@outowear.com

Kari Paakkunainen

Nuorisotutkimusverkoston tutkija, VTL, yliopistonlehtori Helsingin yliopistossa.
Kari.Paakkunainen@helsinki.fi

Kirsi Piha

kolumnisti ja kirjoittaja, joka on viime vuosina tutkinut mm. nuorten suhtautumista työelämään ja työuupumusta (EVA-raportti 2004) sekä yrittäjyyttä (Yritä edes -kirja Jaakko Lyytisen kanssa, Talentum 2004). Tällä hetkellä hän toimii oman yrityksensä puitteissa ja on elämäänsä tyytyväinen yrittäjä. kirsi.piha@kolumbus.fi

Mirja Sjöblom

Sisustus ja Makuuhuoneliike Nukkumatin perustaja, Vuoden 2004 Nuori Yrittäjä –palkittu.
mirja.sjoblom@nukkumatti.fi

Heikki Timonen

Kauppaneuvos, Yksityisyrittäjien Säätiön hallituksen puheenjohtaja. heikki.timonen@machinery.fi

Terhi-Anna Wilska

Nuorisotutkimusseuran puheenjohtaja, nuoriso- ja kulutustutkija, joka päätyönään toimii erikoistutkijana Turun kaupakorkeakoulussa. Tällä hetkellä tutkii taloudellisten päätösten jakautumista perheiden sisällä. Talousaiheisen tutkimuksen ohella perehtynyt myös nuorten arvo- ja asennemaailmaan ja ollut tekemässä kolmea Nuorisobarometriä. Ensimmäisen barometrin pääteemana vuonna 2004 oli nuorten asenteet yrittäjyyttä kohtaan, mikä herätti erityiskiinnostuksen aiheeseen. Nuorten ja nuorehkojen yrittäjien elämään ja arvomaailmaan tutustunut käytännössä nuorkauppakamaritoiminnan tiimoilta. Terhi-Anna.Wilska@tse.fi

Tiedote 5.6.2007

Tutkija Kari Paakkunaisen tutkimus nuorten yrittäjyysasenteista osoittaa:

Yrittäjyys on nuorille myönteistä, mutta ei tavoiteltavaa

Nuoret suhtautuvat yrittäjyyteen innostuneesti ja suuri osa heistä voisi ajatella toimivansa innovatiivisten palveluidensa tuottajana yrittäjän keinoin. Ideologista kynnystä pienyrittäjyyteen ei ole. Silti nuorten tavoitteena on useimmiten yrittäjyyden sijasta portfolioammattilaisuus.

– Osaamissalkkujen yhteiskunnassa kerätään meriittejä, joilla pyritään kohti arvoasemaa, toteaa Nuorisotutkimusverkoston tutkija Kari Paakkunainen Helsingin yliopistosta. Hänen tutkimuksessaan ”Alkaisinko yrittäjäksi? Tutkimus nuorten yrittäjyyspoliittisista kirjoituksista ja asenteista” selvitettiin 16–29 -vuotiaiden nuorten käsityksiä yrittämisestä.

Paakkunainen tutustui tutkimustaan varten Kerhokeskus-Koulutyön Tuki ry:n ja Yksityisyrittäjien Säätiön järjestämän ”Yritys Hyvä” -kilpailun kirjoituksiin vuosilta 1984 – 2004 ja haastatteli satoja nuoria sekä yrittäjäpolitiikan tuntijoita. Tutkimus on laajuudessaan ainutlaatuinen ja ensimmäinen, joka tässä mittakaavassa tuo nuorten omat yrittäjyyttä koskevat kannanotot esiin.

Käytännön tukea kaivataan

Nuoret ovat yrittäjyyttä koskevissa arvioissaan joustavia; yhteisvastuu ja yrittäminen taloudellisine kilpailuineen eivät sulje toisiaan pois. Nuorten toivefirmoissa on mahdollista yhdistää itsensä toteuttaminen ja aktiivinen myötätunto muita ihmisiä kohtaan.

– Kouluaineiden mielikuvitus ja tapa heittäytyä epävarmaan ja yksinäiseen yrittäjäpeliin, lupaa hyvää tulevaisuuden yrityksille ja yhteiskunnalle, Paakkunainen uskoo.

Visioivat ainekirjoituspohdinnat ja yrittäjäempatia eivät kuitenkaan ole yritysten perustamistekoja. Paakkunaisen mielestä nuorten yrittäjäksi ryhtyvien innostaminen on paljon kiinni siitä, että he saavat oman äänensä kuuluviin ja löytävät yrittäjäpoliittisen toimijapaikkansa. Tämä vaatii muutakin kuin tuolin tulopolitiikan neuvottelupöytään.

– Suomalainen koulutus- ja työelämäajatus perustuu tiukalle osaamiselle ja itsekurille sekä ajatukseen kaikkien nuorten yritteliästä ja riskejä karttamattomasta elämäntavasta. Portfolioyhteiskunnassa yrittäjyys ei kuitenkaan ole enää yritteliäisyyden ainut mitta. Satsaus yrittäjyyteen ja sen rahoitus sopivat huonosti alle kolmikymppisten nuorten elämänvaiheeseen, jolloin opiskellaan, hankitaan asunto ja perustetaan perhe. Vaikka nuoret haluaisivat rohkeasti helpottaa pienyrittäjän toiminnan ehtoja, he pelkäävät lainojen ottamista ja mediassa dramatisoituja yrittäjien epäonnistumisia, Paakkunainen lausuu.

Paakkunainen on yllättynyt siitä, että alle 30-vuotias nuori on tietoinen uusosaamis-, yrityshautomo- ja teknologian kehittämiskeskusten paikallisista palveluista ja räätälöidyistä resursseista nuorille yrittäjille. Nuoret haluavat myös selviä veronalennuksia ja sivukuluhuojennuksia yksin- ja pienyrittäjille, erityisesti siipiensä kestävyttä kokeileville nuorille.

– Pienimuotoinen sosiaalinen starttiraha saa tukimuotona nuorten vahvimman kannatuksen. Veronalennukset kohdistuvat nuorten pienituloisiin ja vasta sen jälkeen yleensä

tuloverotukseen. Myös yritysten sukupolvenvaihdoksen taloudelliset huojennukset ja perintöveron helpottaminen ovat välttämättömiä useimpien nuorten mielestä, hän toteaa tutkimuksen tuloksista.

Globaali pääoma hallitsee julkisuutta

Tutkimuksen aineistona oli myös laaja yrittäjyyttä käsittelevä media-aineisto syksyltä 2004. Tulosten mukaan media- ja yrittäjäpoliittinen julkisuus enemmän tyrmää kuin inspiroi nuorten yrittäjäksi ryhtymistä. Nuoret ovat median ja yrittäjäpoliittisen huolen kohteena pikemminkin kuin aktiivisina toimijoina.

– Yrittäjien peruskuva liittyy mykkään ja ihmisten vaikutusvallan tuolla puolen liikkuvaan pääomaan. Markkinat jylläävät nuorista toimijoista riippumatta ja kilpailu luo puitteet globaalille sotatilalle mediassa. Pien- ja yksinyrittäjyyden arjen mittakaavat, innostumiset ja motivaatiot eivät näy perusmediassa, Paakkunainen sanoo.

Paakkunaisen mukaan myös yrittäjyyskasvatuksen kehittämisessä kansalaisyhteiskunnan tason verkottujat, nuorekkaat paikalliset osaajat ja yrittäjät saisivat olla mukana.

– Aktiivisen kansalaisen ja yrittäjän tieto- ja kokemusperusta laajenevat koululuokan ulkopuolelle. Tarvitaan muitakin tietolähteitä ja tiedon hankkijan ja tulkitsijan rooleja yleispätevän tiedon lisäksi. Tämä on vaikea paikka koulun opettajille ja yleissivistystraditiolle, hän sanoo.

Kari Paakkunainen: Alkaisinko yrittäjäksi? Tutkimus nuorten yrittäjyyspoliittisista kirjoituksista ja asenteista. Nuorisotutkimusverkosto, Yleisen valtio-opin laitos, Helsingin yliopisto. Huhtikuu 2007.

Tilaustudkimus Kerhokeskus – Koulutyön tuki ry:lle, Nuorisotutkimusseuralle ja Yksityisyrittäjien Säätiölle.

Tutkimusraportti on luettavissa verkkojulkaisuna osoitteissa www.kerhokeskus.fi sekä www.nuorisotutkimusseura.fi/yritys.pdf.

Lisätietoja:

Kari Paakkunainen, 040 5138 252, kari.paakkunainen@helsinki.fi

tai

tiedottaja Tuula Sipilä, 050 5537 102, tuula.sipila@sanasta.fi

Tiedote 4.6.2007

Kauppaneuvos Heikki Timonen, Yksityisyrittäjien Säätiö:
Yrittäjäkasvatuksen aineistot virallistettava oppilaitoksissa

– Nuoret odottavat opettajilta kehittävää asennetta yrittäjyyskasvatukseen ja koululta yrittäjämäisiä työtapoja. Myös opettajat tarvitsevat keinoja ja resursseja opetustoiminnan tueksi. Yrittäjyyskasvatuksen aineistoille onkin saatava virallinen status oppilaitoksissa, sanoo Yksityisyrittäjien Säätiön puheenjohtaja, kauppaneuvos Heikki Timonen.

Timonen esittelee Säätiön Yrittäjyyspoliittisen kannanoton tiistaina 5.6. Helsingissä pidettävässä nuorten yrittäjyyttä käsittelevässä keskustelutilaisuudessa. Kannanotto perustuu julkistettavaan Nuoritutkimusverkoston tutkija Kari Paakkunaisen tilaustutkimukseen ”Alkaisinko yrittäjäksi? Tutkimus nuorten yrittäjyyspoliittisista kirjoituksista ja asenteista”.

– Menestyvät yritykset luovat yhteiskuntaan hyvinvointia, joka on niin sosiaalista, henkistä kuin taloudellistakin. Yrittäjyyskasvatuksessa on asetettava etusijalle nuorten yhteiskunnallisen ja taloudellisen osaamisen kehittäminen. Edellytykset yrittäjyysmyönteiselle ajattelulle luodaan jo peruskouluissa, Timonen toteaa.

Paikallinen aktiivisuus tärkeää

Yrittäjyyttä tukevissa ohjelmissa on Timosen mukaan huomioitava nuorten yrittäjien paikallinen aktiivisuus. Nuorille on annettava mahdollisuus osallistua yrittäjyyttä tukevien ohjelmien tekemiseen.

– Lainsäädäntöä ja hallitusohjelmaa toteutettaessa on toimittava paikallisen aktiivisuuden ja uusyrittäjyyskeskusten tukemiseksi. Paikallisilla kumppanuuksilla kuntien, järjestöjen ja yritysten kesken voidaan luoda työtä ja uusia työpaikkoja. Paikalliset yrityshautomot poistaisivat tehokkaasti pelkoja ja ennakkoluuloja, jotka usein ovat yrittäjäksi ryhtymisen esteinä, Timonen toteaa.

Timonen toivoo myös, että jo keskustelua herättäneeseen perintöveroasiaan saataisiin pikaisesti helpotusta, se edesauttaisi yritysten sukupolvenvaihdoksia ja uusien, nuorten yrittäjien tuloa mukaan toimintaan.

Säätiön kannanotossa on listattu nuorten omat yrittäjyyspoliittiset preferenssit. Niiden kärjessä on konkreettisia toiveita ja toimenpiteitä, kuten räätälöityjä tukimuotoja, starttirahaa, veronalennuksia ja sivukuluhuojennuksia. Nuoret myös arvostavat mentorointia ja oppisopimusta, jotka ovat osoittautuneet toimiviksi tavoiksi yrittäjiksi ryhtyvien käytännön ohjaukseen.

– Nuorten kynnys ryhtyä yrittäjäksi voi madaltua, jos yrittäjyyden edellyttämä informaatiota ja rahoitustarjouksia kehitetään. Rahoittajat voisivat miettiä erityisen nuorten yrittäjien rahoituspaketin ja siihen liittyvien neuvontapalveluiden tuotteistamista, hän ehdottaa.

Yksityisyrittäjien Säätiön yrittäjyyspoliittinen kannanotto on luettavissa pdf-muodossa osoitteessa www.kerhokeskus.fi/yrittajyys.

Lisätietoja:

Yksityisyrittäjien Säätiö, pj, kauppaneuvos Heikki Timonen, puh 0400 401 112,
heikki.timonen@machinery.fi
tai tiedottaja Tuula Sipilä, puh 050 553 7102, tuula.sipila@sanasta.fi